

Statsråd Solveig Horne
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Vår fil: B16-ÅTS026-Krav BLD
Vårt Arkiv: 401
Saksbehandler: Åsta Tale Strand

Oslo 5. desember 2016

FFOs krav til statsbudsjettet 2018

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon er paraplyorganisasjon for 83 organisasjoner av funksjonshemmede og kronisk syke, med til sammen mer enn 335 000 medlemmer. FFOs overordnede mål er samfunnsmessig likestilling og deltakelse for funksjonshemmede.

Et av FFOs viktigste arbeidsområder er å gi innspill til de årlige statsbudsjettene. Allerede 14. november 2016 sendte vi over våre tre hovedkrav til regjeringen knyttet til statsbudsjettet for 2018. Disse kravene var utgangspunktet for møtet i Kontaktutvalget med regjeringen 14. desember:

1. FFO ber regjeringen i samarbeid med organisasjonene utarbeide en helhetlig handlingsplan for funksjonshemmede, slik FN-konvensjonen for funksjonshemmedes rettigheter stiller krav om
2. Flere funksjonshemmede i arbeid i kraft av fire-parts samarbeid.
3. Styrking av rammevilkår for funksjonshemmedes organisasjoner, og bevilgninger til utvikling av likemannsordningen og brukermedvirkning.

Vi varslet i møtet at våre innspill til de enkelte fagdepartement ville oversendes senest 16. desember. Vårt viktigste anliggende er at regjeringen i de årlige statsbudsjettene setter av tilstrekkelige bevilgninger på de ulike fagområdene slik at rettighetene til funksjonshemmede og kronisk syke i Norge sikres.

Her følger FFOs konkrete krav knyttet til statsbudsjettet for 2018 på Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets område:

- *FFO ber BLD koordinere arbeidet med en helhetlig handlingsplan for funksjonshemmede, utarbeidet sammen med brukerorganisasjonene.*
- *FFO ber om at de åtte foreslåtte løftene i NOU 2016:17 På lik linje (rettighetsutvalget) gjennomføres.*
- *FFO ber om at tilskuddsordningen til funksjonshemmedes organisasjoner styrkes med 70 mill. kroner, og at 10 mill. kroner av økningen avsettes til en ny tilskuddsordning for utviklende likemannsarbeid i brukerorganisasjonene.*

Helhetlig handlingsplan for funksjonshemmede

FFO beskriver i vårt brev til Barne- og likestillingsdepartementet om hovedkravene våre i Statsbudsjettet 2018 behovet for en helhetlig handlingsplan for funksjonshemmede. Mangel på en helhetlig politikk for funksjonshemmedes rettigheter var også en av fire grunnleggende mangler i sivilt samfunns alternative rapport til FN-komiteen for CRPD, som ble overlevert Regjeringen 3. desember 2015. Her anbefales en handlingsplan sterkt. Dette er også en av hovedanbefalingene til utvalget for rettighetene til utviklingshemmede. Vi viser til argumentasjon for en handlingsplan i vårt hovedkrav om dette til Barne- og likestillingsdepartementet. FFO forventer at departementet tar ansvar for å koordinere arbeidet med en slik plan og trekker inn aktuelle departementer, og at vi og andre brukerorganisasjoner får delta i dette arbeidet.

Gjennomføring av løftene i På lik linje

NOU 2016:17 På lik linje er overlevert departementet denne høsten, og er nå på høring. FFO vil levere høringsuttalelse på den, men vil allerede nå be departementet om å gjennomføre de åtte løftene utvalget har anbefalt. FFO vil gi honnør til Rettighetsutvalget for å ha har levert en svært grundig og innsiktsfull beskrivelse av utviklingshemmedes rettigheter og situasjon i Norge i dag, og vi vil rose forslagene som er løftet frem for å bedre situasjonen. FFO kjenner igjen utfordringene som beskrives, og NOU'ens funn og forslag vil i all hovedsak gjøres gjeldende for funksjonshemmedes situasjon generelt. I tillegg til de åtte viktige løftene, foreslår utvalget en handlingsplan for å oppfylle forpliktelsene i CRPD. FFO mener den kan samordnes med en helhetlig handlingsplan for funksjonshemmede, slik FFO ber om i kravet ovenfor.

Ved å gjennomføre tiltakene som foreslås vil livskvaliteten og livsvilkårene til utviklingshemmede få et betydelig løft, og FFO ber Barne- og likestillingsdepartementet ta ansvar for å koordinere og gjennomføre disse sammen med de andre berørte departementene; Arbeids- og sosialdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet med flere.

Tilskuddsordningen til funksjonshemmedes organisasjoner

Funksjonshemmedes organisasjoner har behov for både frie midler og tilskudd til utvikling av likemannsarbeidet. FFO ber om at tilskuddsordningen for funksjonshemmedes organisasjoner styrkes betydelig. Vi anslår et beløp på 70 mill. friske kroner i 2018 for å sette organisasjonene i stand til å møte krav som stilles. Innenfor denne økningen foreslår vi at det avsettes 10 mill. kroner som utviklingsmidler innenfor likemannsarbeid.

Driftstilskuddsordningen

Funksjonshemmedes organisasjoners virksomhet har stor betydning for den norske velferdsmodellen. Organisasjonene er tjenesteutviklere og entreprenører for myndighetene, og det stilles krav til profesjonalitet på det som leveres. I tillegg til lovpålagte medvirkningsstrukturer utvikles det brukermedvirkningsarenaer innen ulike forvaltningsorgan og i offentlige virksomheter. Stadig oftere trekkes brukerrepresentanter inn som eksperter. Når funksjonshemmedes organisasjoner skal bidra inn på disse arenaene, kreves det kompetanse hos brukerne.

Funksjonshemmedes organisasjoners primær oppgaver er, i tillegg til å følge opp sine medlemmer gjennom blant annet likemannsarbeid, å være interessepolitiske pådrivere og myndighetenes samtalepart. Frie og uavhengige organisasjoner som jobber for sine medlemmers interesser krever frie midler. Organisasjonene må styrkes økonomisk hvis de skal kunne bidra slik myndighetene har forventinger om og samtidig fylle rollen som uavhengige aktører.

Etter omleggingen av driftstilskuddsordningen fra 2014 er det skapt en dreining i aktivitet. FFO opplever at det ble en ubalanse i fokus på funksjonshemmedes organisasjoners aktivitet da likemannstilskuddet ble innlemmet i driftstilskuddet. FFO ser samtidig at det ikke er hensiktsmessig med ytterligere aktivitetskriterier da det er disse utmålingskriteriene som skaper økt byråkrati. Det er likevel en

pedagogisk utfordring slik ordningen er utformet med tanke på hva som er organisasjonenes totale virksomhet. Slik tilskuddsordningen framstår kan den virke lite hensiktsmessig ut fra det organisasjonene jobber med. Når tilskuddsordningen skal evalueres er det viktig å kunne se på utformingen i ordningen med nye øyne.

Uansett hvordan tilskuddsordningen utformes er det en kjensgjerning at rammene er aller viktigst. Det kommer stadig flere organisasjoner inn i tilskuddsordningen, og i 2016 er det 132 som fikk tilskudd. Bevilgningen har ikke økt i tråd med økende antall organisasjoner i ordningen og økte forventninger.

Utviklende likemannsarbeid

Etter omleggingen av driftstilskuddet fra 2014 har det skjedd en dreining av aktiviteten i funksjonshemmedes organisasjoner. Bufdirs statistikker viser at likemannsaktiviteten har økt, men at det samtidig har dreid mot mer poenggivende aktivitet. Rimeligere aktiviteter prioriteres framfor kostnadskrevenne utviklingsarbeid. Regelverket stimulerer i liten grad til utvikling av nye metoder og modeller.

Blant annet viser Bufdirs statistikker at arbeidsrettet likemannsarbeid er kraftig redusert. Da det ble etablert en egen ordning for arbeidsrettede tiltak var det i tråd med en politisk målsetting knyttet til funksjonshemmede i arbeid. Dette ivaretas ikke i dagens regelverk.

Vi ser at det fra myndighetenes side pekes på organisasjonenes likemannsarbeid for å oppnå ulike mål. Regjeringens opptrappingsplan for habilitering- og rehabilitering er et eksempel på det. Innenfor dagens rammer vil ikke organisasjonene ha mulighet til å utvikle sitt likemannsarbeid for å ha nødvendig beredskap for å møte disse forventningene. En egen tilskuddsordning vil både gi organisasjonene mulighet til å jobbe mer kvalitativt med likemannsarbeid samtidig som det kan stimulere til mer arbeidsrettede likemannstiltak.

Anmodning om møte

FFO ber med dette om et møte med politisk ledelse i departementet for å gjennomgå FFOs spesifikke krav til budsjettet for 2018.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESORGANISASJON

John Berg-Jensen
Styreleder

Lilly Ann Elvestad
Generalsekretær